

УДК: 378.147.371:004

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.02.01>

© **Лі Хайцзюань**

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Китай

email: li.khaitsziuan@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0004-3783-1673>

© **Наталія Пономарьова**

доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, професор кафедри інформатики, ХНПУ імені Г.С.Сковороди

Харків, Україна

email: ponomna@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0172-8007>

МУЗИЧНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: ДОСВІД КИТАЮ ТА УКРАЇНИ

У статті проаналізовано особливості застосування у практиці вищої музично-педагогічної освіти Китаю та України інтернет-ресурсів навчально-інформаційного призначення (колекції матеріалів всіх видів, інтернет-представництва закладів освіти, центрів, музеїв, галерей, засобів масової інформації, видань тощо; онлайн-посібники, підручники, довідники, енциклопедії тощо). Наведено приклади та специфіку використання зазначених видів інтернет-ресурсів. Доведено, що в Китаї та Україні відстежуються спільні тенденції – стрімке розширення кола інтернет-ресурсів з освітнім контентом для підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; широке долучення до освітнього інтернет-простору музично-мистецьких закладів та установ, засобів масової інформації, видань тощо; зростання кількості та якості навчальних інтернет-ресурсів, які надають доступ до онлайн-посібників, підручників, довідників, енциклопедій тощо для підготовки майбутніх учителів музики. Обґрунтовано, що в Китаї навчально-інформаційні інтернет-ресурси музично-педагогічної освіти тісно та системно інтегровані з національною системою освіти, підтримуються на рівні держави. Показано, що в Україні застосування навчально-інформаційних інтернет-ресурсів вельми популярно та поширено, учасники освітнього процесу мають доступ до широкого спектра міжнародних матеріалів, що дозволяє оперативнo включати сучасні підходи та методики в освітній процес, однак потребує певної систематизації та уніфікації.

Ключові слова: інтернет-ресурси, учитель музики, підготовка учителя, заклади вищої педагогічної освіти, Китай, Україна.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями.

Світовий інтернет-простір містить різноманітний контент, який може бути використаний у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. Разом із тим, для закладів вищої музично-педагогічної освіти це постає вельми складним завданням через низку причини. Передусім, застосування інтернет-ресурсів має відповідати освітнім цілям і завданням – вони повинні органічно вписуватися у загальну структуру освітнього процесу, доповнюючи традиційні засоби навчання. З іншого боку,

інтернет-ресурси мають бути такими, що їх можна адаптувати під індивідуальні потреби студентів, а також доступними для студентів, зручними для використання і адаптованими під різні технічні можливості. Використовувані інтернет-ресурси мають бути достовірними та безпечними, відповідати етичним стандартам. Вищевикладене вимагає як ґрунтовних теоретичних наробок та і вивчення передового практичного досвіду застосування всього спектру інтернет-ресурсів у роботі закладів вищої музично-педагогічної освіти.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

У наукових розвідках активно обговорюються різні аспекти упровадження цифрових технологій у підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва, представлені у працях таких дослідників як Н. Балик, С. Бондаренко, Л. Гаврілова, Г. Генсерук, Л. Гончаренко, О. Ковальчук, В. Кравченко, М. Литвиненко, І. Сидоренко, О. Стойка, Т. Собченко, А. Соколова, О. Ткаченко, Я. Топорівська, Г. Шмигер та інших. Авторами доведено, що застосування засобів цифрових технологій – необхідна умова формування професійної компетентності майбутнього вчителя музики (Собченко, 2022). З усього спектру засобів цифрових технологій особливу значущість мають інтернет-ресурси як доступні та кросплатформні, які оновлюються в реальному часі, мають менші потреби у ресурсах, швидкі у розгортанні та масштабовані, надають миттєвий доступ та зручні у використанні, простоті в підтримці та забезпеченні безпеки (Пономарьова & Лі Хайцзюань, 2024). Попри їх високу популярність, практика застосування у закладах вищої музично-педагогічної освіти залишається недостатньо дослідженою, що ускладнює як міжнародний обмін надбаннями та їх поширення, так і створення стандартизованих методик та ресурсів як складової інтернаціоналізації освіти, а також в цілому спільний розвиток глобальної освітньої спільноти (Костікова, 2020, Фан & Матвеева, 2021).

Формулювання цілей та завдань статті. Метою статті є встановлення особливостей використання інтернет-ресурсів навчально-інформаційного призначення у підготовці майбутніх учителів музики в Китаї та Україні для імплементації їх передового досвіду до освітньої практики.

Виклад основного матеріалу. На засадах функціонального підходу можна виокремити такі види інтернет-ресурсів, які застосовують у освітньому процесі в закладах вищої музично-педагогічної освіти: інтернет-ресурси навчально-організаційного призначення (для комунікації, планування, контролю навчальних досягнень, дистанційного навчання); навчально-діяльнісного призначення (тренажери, інтерактивні вправи, гейміфіковані ресурси, віртуальні лабораторії, інтерактивні моделі тощо), навчально-інструментального призначення (для створення різних видів навчальних матеріалів). Разом із тим, особливе місце у цій

класифікації займають інтернет-ресурси навчально-інформаційного призначення (колекції матеріалів всіх видів, інтернет-представництва закладів освіти, центрів, музеїв, галерей, засобів масової інформації, видань тощо; онлайн-посібники, підручники, довідники, енциклопедії тощо).

У практиці роботи як українських, так і китайських закладів вищої педагогічної освіти передусім застосовуються колекції відео та аудіоматеріалів, завдяки яким здобувачі вищої музично-педагогічної освіти мають можливість прослуховування класичної музики, творів народного музичного мистецтва світу, духовної музики, сучасної популярної музики різних жанрів тощо. Слід відзначити, що в Україні безумовним лідером в якості хостингу для збереження медіафайлів є YouTube (<https://www.youtube.com/>) – один з найпопулярніших сервісів такого типу із пошуковою системою та колекцією матеріалів різної тематики та різними мовами, у тому числі музично-освітніх та автентичних. В Китаї таким самим лідером є Youku (<https://www.youku.com/>) – китайська платформа для перегляду відео.

Як в Україні, так і в Китаї інтернет-ресурси містять колекції народної музики та фольклору, розважальної музики, камерної та симфонічної музики, хорової музики, театральної музики тощо.

Українська народна музика та музичний фольклор представлені, наприклад, на таких інтернет-ресурсах як архів народної музики та пісень на Українському фольклорному порталі (<https://folk.org.ua/>), архіві народної музики «Поліфонія» (<https://polyphonyproject.com/>), на сайті UA Пісня (<https://www.pisni.org.ua/>), на YouTube-каналі «Фольклор України» (<https://www.youtube.com/c/FolkUkraine>), на сайті музичної школи «Хорея Козацька» (<https://khorea.com.ua/>), у колекції традиційної музики та аудіоархівах Музею Івана Гончара (<https://honchar.org.ua/>) та на багатьох інших.

В Китаї народна музика займає особливе місце в культурі суспільства та існує чимало інтернет-ресурсів (зокрема стрімінгових сервісів), як містять тематичні колекції її відео та аудіозаписів: QQ Music (腾讯音乐, <https://y.qq.com/>), Bilibili (哔哩哔哩, <https://www.bilibili.com/>), Kugou Music (酷狗音乐, <https://www.kugou.com/>), Kuwo Music (酷我音乐, <https://www.kuwo.com/>).

cn/), iQIYI (爱奇艺, <https://www.iqiyi.com/>) тощо.

Популярними в Україні є інтернет-ресурси із колекціями розважальної музики та сучасної естради: Spotify (<https://www.spotify.com>), YouTube Music (<https://music.youtube.com>), Apple Music (<https://www.apple.com/music>), SoundCloud (<https://soundcloud.com>), Deezer (<https://www.deezer.com>), Tidal (<https://tidal.com>), Last.fm (<https://www.last.fm>), Slukh.media (<https://slukh.media>), MOYO Music (<https://moyomusic.com.ua>), UA MUSIC (<https://uamusic.com.ua>), Karabas Live (<https://karabas.live>), TopHit (<https://tophit.ua>), Слухай (<https://sluhay.com>) та інші.

В Китаї, окрім стрімінгових платформ відео та аудіозаписи розважальної музики містять такі інтернет-ресурси, що знаходять застосування у музично-педагогічній освіті як: Chinaculture.org (中國文化網, Music Section, <http://en.chinaculture.org/music.html>), China National Radio (中央人民廣播電台, CNR, Music Channel, <http://ent.cnr.cn/>), People's Daily Online (人民網, Music Section, <http://en.people.cn/music.html>), Chinadaily.com.cn (中國日報網, Culture Section, <http://www.chinadaily.com.cn/culture/music/>), China Entertainment Network (中國娛樂網 <http://www.yule.com.cn/html/music/>).

Щодо камерної та симфонічної музики, то в Україні знаходять застосування також і Medici.tv (<https://www.medici.tv/en>), Classical Archives (<https://www.classicalarchives.com>), Classical Music Streaming (<https://www.classicalmusicstreaming.com>), Chamber Music Society of Lincoln Center (<https://www.chambermusicsociety.org>), IDAGIO (<https://www.idagio.com>), Naxos Music Library (<https://www.naxosmusiclibrary.com>), Classical Music Online (<https://www.classical.com>), Classical MPR (Minnesota Public Radio, <https://www.classicalmpr.org>), EuroArts Channel (<https://www.euroarts.com>) та багато інших.

В Китаї працюють спеціалізовані портали, де можна знайти відео та аудіозаписи камерної та симфонічної музики, які корисні для підготовки майбутніх учителів музики: China Classical Music (中國古典音樂, <http://www.chinaclassical.com/>); Tencent Video (騰訊視頻, Classical Music Channel, <https://v.qq.com/>), Bilibili (哔哩哔哩, Classical Music Section, <https://www.bilibili.com/>), Xiami Music (蝦米音樂, Classical Music Collection, <http://www.xiami.com/>) тощо.

У підготовці майбутніх учителів музики в Україні застосовуються також інтернет-ресурси, присвячені хоровій музиці – наприклад ChoralWiki (Choral Public Domain Library, CPDL, https://www.cpdll.org/wiki/index.php/Main_Page), ChoralNet (<https://choralnet.org/>), Kantorei (<https://www.kantorei.org/>) та інші.

Особливо популярні в Китаї для підготовки майбутніх учителів музики спеціалізовані інтернет-ресурси, де можна знайти відео та аудіозаписи хорової музики China Choral Net (中國合唱網, <http://www.chinachoral.com/>), China Choral Association (中國合唱協會, <http://www.chinachoral.org/>), Chinese Choral Society (中國合唱學會, <http://www.ccschoral.com/>), China Chorus Online (中國合唱在綫, <http://www.choruschina.org/>), Xinhua Net - Choral Music Section (<http://www.xinhuanet.com/english/culture/choral.html>) та інші.

Відео та аудіо колекції театральної музики (опери, балетів, музики до спектаклів, кінофільмів тощо) розміщено як на популярних у музично-педагогічній освіті в Україні універсальних міжнародних відеохостингах та стрімінгових платформах, так і на тематичних інтернет-ресурсах Met Opera on Demand (<https://www.metopera.org/season/on-demand/>), Operavision (<https://www.operavision.eu>), Classical Archives (<https://www.classicalarchives.com>), Digital Theatre (<https://www.digitaltheatre.com>), Berlin Philharmonic Digital Concert Hall (<https://www.digitalconcerthall.com>), British Film Institute (BFI) Player (<https://player.bfi.org.uk>), Vienna State Opera Live (<https://www.staatsoperlive.com>), London Symphony Orchestra On Demand (<https://lso.co.uk/lso-discovery/ondemand.html>), Opera Platform (<https://www.theoperaplatform.eu>), Broadway HD (<https://www.broadwayhd.com>), Sony Classical (<https://www.sonymusic.com/label/sony-classical/>) тощо.

Так само і в Китаї колекції театральної музики розміщені як на стрімінгових платформах, так і на сторінках інтернет-ресурсів мистецьких установ: China National Peking Opera Company (中國國家京劇院, <http://www.cnpos.cn/>), National Centre for the Performing Arts (國家大劇院, <http://www.chncpa.org/>), Shanghai Grand Theatre (上海大劇院, <http://www.shgtheatre.com/>), Beijing People's Art Theatre (北京人民藝術劇院, <http://www.bjry.com/>), China National Film

Museum (中国电影博物馆, <http://www.cnfm.org.cn/>), Shanghai Conservatory of Music (上海音乐学院, Opera and Theatre Music, <http://www.shcmusic.edu.cn/>) тощо.

Надання здобувачам музично-педагогічної освіти доступу до такого роду контенту з точки зору їх професійної підготовки важко переоцінити. Саме в такий спосіб вони мають можливість прослухати широкий репертуар музичних творів – як популярних, так і рідкісних, при чому у різних обробках та інтерпретаціях, познайомитися з вітчизняним та зарубіжним виконавським мистецтвом минулого та сучасності.

Інтернет-представництва закладів освіти, центрів, музеїв, галерей, засобів масової інформації, видань, бібліотек тощо складають окрему групу інтернет-ресурсів, які застосовуються у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва і які мають певну специфіку.

Усі заклади музично-педагогічної освіти як України, так і Китаю мають власні офіційні сайти.

Сайти закладів вищої педагогічної освіти відіграють важливу роль у забезпеченні прозорості, доступності та ефективної комунікації між студентами, викладачами та адміністрацією, а також із стейкхолдерами та громадськістю. Вони містять різноманітний контент, який допомагає в освітньому процесі, управлінні та популяризації діяльності закладу: головну вітальну сторінку із новинами та подіями, основними посиланнями на важливі розділи сайту; загальну інформацію про заклад (історія закладу, місія та візія, структура та органи управління, ліцензії та акредитації); інформацію для вступників (опис освітніх програм, переліки та опис навчальних планів та курсів, вимоги до вступу та розгорнута інформація про процес вступу); інформацію про кадровий склад (портфоліо викладачів та адміністративного персоналу, контакти, наукові публікації та досягнення); опис наукової діяльності (опис наукових проектів та досліджень, публікації та конференції, інформація про наукові лабораторії та центри, наукові школи); новини студентського життя (інформація про студентські організації та клуби, події та заходи для студентів, можливості для стажувань та працевлаштування); сторінку бібліотек (ката-

лог книг та електронних ресурсів, інформація про послуги бібліотеки, доступ до наукових баз даних, репозитаріїв); контакти (адреса та мапа розташування, контактні телефони та електронна пошта, форма для зворотного зв'язку) та інше.

Сайти закладів вищої освіти зазвичай містять як текстовий контент (описові статті про заклад, програми та події, новини та оголошення, інтерв'ю з викладачами та студентами), так і мультимедійний контент (фотографії та відео з подій, відео-лекції та вебінари, аудіозаписи лекцій та семінарів) і інтерактивні складові (форми для подачі заявок та зворотного зв'язку, онлайн-опитування та анкети, віртуальні тури по закладу та кампусу). На сайтах можуть розміщуватися документи та інформаційні ресурси - навчальні матеріали та посібники, розклади занять та екзаменів, політики та регламенти закладу тощо.

Цікавим є досвід Китаю, де заклади вищої музично-педагогічної освіти на своїх інтернет-сторінках створюють спеціальні розділи із записами студентських та викладацьких виступів, записи оперних вистав, симфонічних концертів та інших проведених у них музичних подій (наприклад на інтернет-сторінках Центральної консерваторії музики в Пекіні Central Conservatory of Music (中央音乐学院, <http://www.ccom.edu.cn/>), Шанхайської консерваторії музики (Shanghai Conservatory of Music, 上海音乐学院, <http://www.shcmusic.edu.cn/>), Пекінського нормального (педагогічного) університету (Beijing Normal University (北京师范大学, <https://www.bnu.edu.cn/>) та інших. Ці заклади пропонують багатий ресурс для студентів і викладачів, які спеціалізуються на музичній освіті, та надають доступ до унікальних матеріалів, що підтримують навчання та дослідження в цій галузі.

Як засвідчує практика, сайти закладів вищої педагогічної освіти є передусім важливим інструментом для забезпечення прозорості та доступності інформації - містять різноманітний актуальний контент, що відповідає вимогам інформаційної безпеки, який допомагає учасникам освітнього процесу ефективно взаємодіяти та досягати своїх цілей.

Власні інтернет-представництва мають як в Україні, так і в Китаї мистецькі галереї, музеї,

центри тощо, де можна познайомитися із віртуальними турами, провести онлайн-екскурсії, взяти участь у творчих проектах тощо.

У цьому ракурсі заслуговують на увагу інтернет-ресурси Українського інституту національної пам'яті (<https://uinp.gov.ua/>), Українського Центру культурних досліджень (<http://ucss.org.ua/>), Української музичної спілки (<https://ukrainianmusiciansunion.com/>) та інші. Власні інтернет-ресурси мають і різноманітні мистецькі проекти, наприклад: проект «Ліра» (<http://www.lira-music.com/>), проект «Золоті ключі» (<https://www.goldkeys.com.ua/>), проект «Етно-фолк» (<http://ethno.folk.org.ua/>), проект «Традиційна музика України» (<https://ukrainianmusic.net/>) та інші.

У Китаї особливо розвинено представництво у інтернет-просторі музеїв, які, зокрема, надають доступ до музично-мистецьких матеріалів, серед яких виділяється Національний музей Китаю (National Museum of China, <http://en.chnmuseum.cn/>), Шанхайський музей (Shanghai Museum, <http://www.shanghaimuseum.net/museum/frontend/en/index.action>), Музей музики в Гуанчжоу (Guangzhou Museum of Music, <http://www.gzmuseum.com/>), Центр виконавських мистецтв у Пекіні (National Centre for the Performing Arts, <http://www.chncpa.org/>) та інші.

Слід зважити, що медіа та засоби масової інформації також на своїх інтернет-ресурсах надають доступ до музикознавчих матеріалів та музичних колекцій, якими можна користуватися у підготовці майбутніх українських учителів музики (Українське радіо (Суспільне мовлення, <https://nrcu.gov.ua/>), Слух (Slukh.media, <https://slukh.media>), Культура (Суспільне, <https://susplne.media/culture/>), Українська правда. Життя (розділ Музика, <https://life.pravda.com.ua/music/>), Громадське радіо (<https://hromadske.radio>), UA: Перший (<https://tv.susplne.media>), М1 (<https://m1.tv>) тощо.

А у Китаї засоби масової інформації взагалі відіграють особливо вагомий роль у формуванні суспільного культурного простору: CCTV (China Central Television, <http://english.cctv.com/>), China.com.cn (Music Section, <http://music.china.com.cn/>), Sina Entertainment (新浪娱乐, Music Section, <https://ent.sina.com.cn/music/>), Xinhua Net - Culture & Entertainment Section (<http://www.xinhuanet.com/english/cultureentertainment/>),

People's Daily Online (<http://en.people.cn/>), Global Times (<http://www.globaltimes.cn/>), China Culture (<http://en.chinaculture.org/>) тощо.

Вказані ресурси використовуються для аналізу сучасних музичних тенденцій та музичних творів, вивчення історії музики, опанування музичної журналістики і як додаткові ресурси для освітнього процесу.

Низка інтернет-ресурсів як в Україні, так і в Китаї надає інформаційні матеріали для вчителів музичного мистецтва - методичні та дидактичні матеріали різної спрямованості, плани та конспекти занять, відеоматеріали, нотні архіви тощо. В інтернеті присутні також сайти, які містять каталоги ресурсів музичного змісту за різною тематикою і, зокрема, на допомогу вчителям музичного мистецтва, що полегшує пошук релевантних ресурсів (Лі Хайцзюань, 2023).

Популярними українськими веб-сайтами із методичними матеріалами для вчителів музики є Musicca (<https://www.musicca.com/uk/dlia-navchalnikh-zakladiv>), На Урок (<https://naurok.com.ua/upgrade/kursy-dlya-vchyteliv-muzychnoho-mystetstva>), Всеосвіта (<https://vseosvita.ua/>), Нова українська школа (НУШ, <https://nus.org.ua/>) та інші.

Особливістю інтернет-простору Китаю є наявність загальнодержавних порталів такого змісту та призначення, вміст яких є регульованим: China Music Education Network (<http://www.musicteacher.com.cn/>), China Music Teachers Association (<http://www.cmta.org.cn/>), Music Education Research Network (<http://www.musicresearch.cn/>), China National Music Teachers Network (<http://www.cnmtn.com/>), Chinese Society for Music Education (<http://www.csme.org.cn/>) та інші.

У практиці закладів музично-педагогічної освіти України використовують ресурси інтернет-бібліотек, серед яких виділяються Світова цифрова бібліотека (<http://www.wdl.org/>), Європейська цифрова бібліотека (<http://www.europeana.eu/portal>), Національна парламентська бібліотека України (<http://elib.nplu.org/collection.html?id=33>), Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» (<http://www.ukrbook.net>), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>), Харківська державна

наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка (<http://korolenko.kharkov.com>), бібліотека Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського (<http://www.etnolog.org.ua/>) та інші.

Зауважимо, що в Україні інтернет-просторі для загальної, спеціальної, професійно-технічної і педагогічної освіти та освіти дорослих особливу роль відіграють інтернет-ресурси Національної академії педагогічних наук України (<https://naps.gov.ua/>), Інституту цифровізації освіти (<https://iitlt.gov.ua/>), наукових фахових видань (<https://nfv.ukrintei.ua/>), електронною бібліотекою Національної академії педагогічних наук України (<http://lib.iitta.gov.ua/>), репозитарії наукових та освітніх установ тощо.

Слід зазначити, що дослідники зауважують на виключне значення інституційних репозитаріїв (<https://nauka.gov.ua/information/institutsiini-repozytarii-ukrainskykh-universytetiv/>) для формування цифрової компетентності та цифрової культури здобувачів вищої освіти - саме завдяки залученню студентів до роботи з ними досягається мета їх мотивування до самостійного опанування фаховими знаннями, набуття дослідницьких умінь, навичок самостійної роботи з навчальними матеріалами та науковою літературою, формування культури академічної доброчесності <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/17780/1/%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%8f.pdf>. У інституційних репозитаріях розміщують і результати науково-дослідної роботи самих майбутніх учителів музичного мистецтва – це допомагає презентації її здобутків та саморефлексії - створенню умов для їх особистісної та професійної самореалізації (Прошкін, 2017).

Широкою є і мережа інтернет-ресурсів китайських бібліотек, які мають веб-сайти з матеріалами для підготовки майбутніх учителів музики: Національна бібліотека Китаю (National Library of China, <http://www.nlc.cn/>), Шанхайська бібліотека (Shanghai Library, <http://www.library.sh.cn/>), Пекінська бібліотека (Beijing Library, <http://www.bplisn.net.cn/>), Гуанчжоуська бібліотека (Guangzhou Library, <http://www.gzlib.gov.cn/>), Тяньцзінська бібліотека (Tianjin Library, <http://www.tjl.tj.cn/>) та багато ін-

ших.

Навчальні онлайн-посібники, підручники, довідники, енциклопедії тощо для сучасних здобувачів вищої музично-педагогічної освіти є доступним, потужним та перспективним засобом навчання. На інтернет-ресурсах як надається доступ, так і розміщуються навчальні матеріали для підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Серед них в Україні пригортають увагу Google Книги (<https://books.google.com>), Biblio.com.ua (<http://www.biblio.com.ua>), Освіта.ua (<https://osvita.ua/school/book/>), Електронний каталог підручників України (<http://www.e-pidruchnyky.net>), Academia.edu (<https://www.academia.edu>), Знання онлайн (<http://zno.if.ua>), ResearchGate (<https://www.researchgate.net>), Якість освіти (<http://yakistosviti.com.ua>) та інші.

Щодо Китаю, то тут розробка цифрового освітнього контенту визнана важливою складовою підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, а китайські вчені підтримують думку про те, що цифрові матеріали не є простими цифровими аналогами традиційних (отриманими в результаті оцифрування), а мають докорінні відмінності – є мультимедійними, органічно поєднують доступ до різних видів інформації, є інтерактивними, оперативно оновлюваними, мають низку додаткових функцій (пошуку, заміток тощо). Пропонується розрізнення трьох видів цифрових підручників - візуальні, слухові та аудіовізуальні матеріали, наповнення яких може включати навчальні матеріали на слайдах, фільмах, записах, аудіозаписах (Доброскок, 2020). Саме поєднання різних форм подання інформації у підручниках забезпечує її якнайповніше сприйняття майбутніми учителями музики. При роботі з ними у них відбувається активна мобілізація зорових, слухових й всіх інших органів чуття здобувачів музично-педагогічної освіти, які доводять в такому разі власний естетичний досвід у музичному сприйнятті до кульмінації (Доброскок, 2020).

Доступ до традиційних та сучасних цифрових підручників та посібників для майбутніх учителів музичного мистецтва в Китаї надається на таких інтернет-ресурсах як China Academic Journals Full-text Database (CNKI, <http://www.cnki.net/>), China Education Resources

Network (<http://www.eduyun.cn/>), National Center for Educational Technology (NCET, <http://www.ncet.edu.cn/>), China Digital Library (<http://www.dlibrary.org/>), China National Knowledge Infrastructure (CNKI Scholar, <http://scholar.cnki.net/>) тощо.

Висновки. Таким чином, у Китаї та Україні відстежуються спільні тенденції – стрімке розширення кола інтернет-ресурсів з освітнім контентом для підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; широке долучення до освітнього інтернет-простору закладів освіти, центрів, музеїв, галерей, засобів масової інформації, видань тощо; зростання кількості та якості навчальних інтернет-ресурсів, які надають доступ до онлайн-посібників, підручників, довідників, енциклопедій тощо для підготовки майбутніх учителів музики. Особливо слід відзначити виражену як в Китаї, так і в Україні спрямованість на дбайливе збереження, вивчення, шанування та популяризацію народної музики, мистецтва та традицій, що знаходить вираження як у палітрі застосованих інтернет-ресурсів, так і у їх змістовому наповненні.

Щодо колекцій відео та аудіо матеріалів, то в Китаї широкий спектр матеріалів доступний через державні платформи, які часто мають обмежений доступ з-за кордону через інтернет-фільтрацію. Велика кількість матеріалів представлена на платформах із вбудованими елементами гейміфікації та інтерактивності, що стимулюють учнів, а використання національних архівів та ресурсів включають унікальні китайські музичні інструменти та традиції. В Україні колекції матеріалів базуються переважно на європейській та українській музичній традиції. Користувачі мають доступ до різноманітних матеріалів, зокрема з відкритих джерел, міжнародних платформ, та українських освітніх сайтів - переважно відсутні обмеження доступу, що полегшує використання міжнародних ресурсів та співпрацю з іншими країнами. Дійсно, контент навчально-інформаційних інтернет-ресурсів (особливо стрімінгових та музично-спеціалізованих) в Україні, порівняно з Китаєм вирізняється більшою прозорістю, відкритістю та доступністю - в Україні передусім відсутні обмеження доступу до всіх світових колекцій матеріалів усіх видів.

Однак, наприклад, інтернет-ресурси музично-педагогічних закладів освіти, установ та організацій в Україні знаходяться на етапі формування цифрового контенту, що відбувається дещо повільніше, ніж в Китаї. Так у китайській практиці музично-педагогічної освіти можна відмітити їх високий технологічний рівень, сучасний контент, який водночас унормований та суттєво регульований відповідно до діючих державних вимог. У Китаї запроваджена державне фінансування та підтримка інтернет-представництв закладів освіти, що призводить до високої якості і регулярного оновлення інтернет-ресурсів закладів освіти. Інтернет-ресурси закладів вищої музично-педагогічної освіти мають інтеграцію з соціальними мережами та платформами для спільного навчання. Разом із тим, деякі ресурси доступні лише китайською мовою, що може ускладнювати доступ для іноземних студентів або викладачів. Однак, в Україні стрімко збільшується кількість контенту, доступна англійською мовою, що значно сприяє міжнародній співпраці та входженню закладів освіти до світового освітнього ринку.

Специфічність фахової підготовки майбутніх учителів музики обумовлює складність створення його цифрового навчально-методичного забезпечення – як в Україні, так і в Китаї на сьогодні досі недостатньо цифрових підручників чи посібників, що в обох країнах уявляється перспективним напрямом розробок. Однак, в Китаї значний акцент ставиться на власні розробки навчальних матеріалів, які відповідають національним освітнім стандартам і мають узгодженість з китайською культурою та музичними традиціями та обмежені у доступі до закордонних матеріалів. Переважна частина таких ресурсів з підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва інтерактивна, з мультимедійними елементами, включаючи відео, аудіо та інтерактивні тести. В Україні широко використовуються як українські, так і зарубіжні навчальні матеріали, представлені на інтернет-ресурсах – зокрема онлайн-посібники та підручники, перекладені на українську мову. Доступ до міжнародних енциклопедій та довідників відбувається через відкриті платформи та ресурси.

Таким чином, в Китаї навчально-інформа-

ційні інтернет-ресурси музично-педагогічної освіти тісно та системно інтегровані з національною системою освіти, підтримуються на рівні держави. В Україні застосування навчально-інформаційних інтернет-ресурсів вельми популярно та поширено, учасники освітнього процесу мають доступ до широкого спектра міжнародних матеріалів, що дозволяє оперативно включати сучасні підходи та методики в освітній процес, однак потребує певної систематизації та уніфікації для підвищення якості та продуктивності.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним напрямом подальших наукових розвідок уявляється розробка та експериментальна перевірка технології застосування інтернет-ресурсів у підготовці майбутніх учителів музики, яка ґрунтувалася на принципах педагогічної доцільності, інтеграції, індивідуалізації, активної участі, доступності, достовірності та безпеки, інтерактивності, мультимедійності, співпраці та комунікації, розвитку цифрової грамотності здобувачів вищої музично-педагогічної освіти з урахуванням передового світового досвіду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Fomin, V., Sokolova, A., Dzivalentivskiy, M., Vasylieva, O., Parfentieva, I., & Martynenko, I. (2022). Peculiarities of Training Future Teachers of Music Art in Higher Educational Institutions in Terms of Distance Learning. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(4), 219-229. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/638>

Kominarets, T., Fomin, V., Bieloliptseva, O., Tkachenko, M., Malykhin, A., & Pryshliak, O. (2022). Strategic Tasks of Contemporary Education: Formal, Nonformal, Informal. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(4), 394-407. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/647>

Sokolova, A., Fomin, V., Tkachenko, M., Vasylieva, O., Parfentieva, I., & Martynenko, I. (2022). Professionally Oriented Tasks in the System of Professional Training of Musical Art Teachers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(2), 257-267. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/579>

Беземчук, Л., & Фомін, В. (2021). Моделювання професійно-орієнтованих завдань засобами інноваційних форм підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Professional Art Education*, 2(2), 13-21. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.02.02>

Доброскок, І., Наливайко, О., Рибалко, Л., Жерновникова О. (2020). Впровадження цифрових ресурсів у процес підготовки музикантів-педагогів у навчальних закладах КНР. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*, (12), 66-89. <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89>

Кім, О. (2023). Реалізація міжпредметних зразків на уроках музичного мистецтва: (на прикладі комбінованого уроку в 6-му класі з планової теми «Рондо»). *Professional Art Education*, 4(2), 21-29. <https://doi.org/10.34142/27091805.2023.4.02.03>

Костікова, І. І. (2020). Інтеграція новітніх технологій в освіту Китаю. *Educational Challenges*, (61), 91-97.

Лі Хайцзюань (2023). Цифрові технології для мистецької освітньої галузі. *Цифрова трансформація освіти та науки* : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., 2–3 берез. 2023 р. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. Харків.

Пономарьова, Н., & Хайцзюань, Л. (2024). Цифрові ресурси у професійній педагогічній освіті. *New Collegium*, 114(2), 43–48. <https://doi.org/10.34142/nc.2024.2.43>.

Прошкін, В. (2017). Освітні веб-ресурси в професійній підготовці майбутніх учителів. *Освітологічний дискурс*, 1-2 (16-17). 183-197.

Собченко, Т. М. (2022). Використання цифрових сервісів та інструментів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. Сер. : Педагогіка. Соціальна робота, 2 (7), 93–100. <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2022-7-10>.

Фан, М., & Матвеева, О. (2021). Шляхи впровадження інформаційних технологій у підготовку вчителів музичного мистецтва: (китайський та український досвід). *Professional Art Education*, 2(1), 67–75. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.01.09>

REFERENCES

- Fomin, V., Sokolova, A., Dzivalentivskiy, M., Vasylieva, O., Parfentieva, I., & Martynenko, I. (2022). Peculiarities of Training Future Teachers of Music Art in Higher Educational Institutions in Terms of Distance Learning. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(4), 219-229. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/638> [in English]
- Kominarets, T., Fomin, V., Bieloliptseva, O., Tkachenko, M., Malykhin, A., & Pryshliak, O. (2022). Strategic Tasks of Contemporary Education: Formal, Nonformal, Informal. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(4), 394-407. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/647> [in English]
- Sokolova, A., Fomin, V., Tkachenko, M., Vasylieva, O., Parfentieva, I., & Martynenko, I. (2022). Professionally Oriented Tasks in the System of Professional Training of Musical Art Teachers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(2), 257-267. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/579> [in English]
- Bezemchuk, L., & Fomin, V. (2021). Modelyuvannya profesiyno-oriyentovanykh zavdan' zasobamy innovatsiynykh form pidhotovky maybutn'oho vchytelya muzychnoho mystetstva [Modeling of professionally oriented tasks by means of innovative forms of training of the future music teacher]. *Professional Art Education*, 2(2), 13-21. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.02.02> [in Ukrainian]
- Dobroskok, I., Nalyvayko, O., Rybalko, L., Zhernovnykova O. (2020). Vprovadzhennya tsyfrovyykh resursiv u protses pidhotovky muzykantiv-pedahohiv u navchal'nykh zakladakh KNR [Implementation of digital resources in the process of training musicians-pedagogues in educational institutions of the People's Republic of China]. *Profesiyna osvita: metodolohiya, teoriya ta tekhnolohiyi*, (12), 66-89. <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89> [in Ukrainian]
- Kim, O. (2023). Realizatsiya mizhpredmetnykh zrazkiv na urokakh muzychnoho mystetstva: (na prykladi kombinovanoho uroku v 6-mu klasi z planovoyi temy «Rondo») [Implementation of interdisciplinary samples in music lessons: (on the example of a combined lesson in the 6th grade on the planned topic «Rondo»)]. *Professional Art Education*, 4(2), 21-29. <https://doi.org/10.34142/27091805.2023.4.02.03> [in Ukrainian]
- Kostikova, I. I. (2020). Intehratsiya novitnykh tekhnolohiy v osvitu Kytayu [Integration of the latest technologies in Chinese education]. *Educational Challenges*, (61), 91-97. [in Ukrainian]
- Li Khaytszyuan' (2023). Tsyfrovi tekhnolohiyi dlya mystets'koyi osvity ta nauky : materialy I Vseukr. nauk.-prakt. konf., 2-3 berez. 2023 r. Kharkiv. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody [ta in.]. Kharkiv. [in Ukrainian]
- Ponomar'ova, N., & Khaytszyuan', L. (2024). Tsyfrovi resursy u profesiyniy pedahohichniy osviti [Digital resources in professional pedagogical education]. *New Collegium*, 114(2), 43-48. <https://doi.org/10.34142/nc.2024.2.43> [in Ukrainian]
- Proshkin, V. (2017). Osvitni veb-resursy v profesiyniy pidhotovtsi maybutnykh uchyteliv [Educational web resources in the professional training of future teachers]. *Osvitolohichnyy dyskurs*, 1-2 (16-17). 183-197 [in Ukrainian]
- Sobchenko, T. M. (2022). Vykorystannya tsyfrovyykh servisiv ta instrumentiv u protsesi profesiynoyi pidhotovky maybutnykh uchyteliv muzychnoho mystetstva [The use of digital services and tools in the process of professional training of future music teachers]. *Naukovyy zhurnal Khortyts'koyi natsional'noyi akademiyi. Ser. : Pedahohika. Sotsial'na robota*, 2 (7), 93-100. <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2022-7-10>. [in Ukrainian]
- Fan, M., & Matvyeyeva, O. (2021). Shlyakhy vprovadzhennya informatsiynykh tekhnolohiy u pidhotovku vchyteliv muzychnoho mystetstva: (kytays'kyy ta ukrayins'kyy dosvid) [Ways of implementing information technologies in the training of music teachers: (Chinese and Ukrainian experience)]. *Professional Art Education*, 2(1), 67-75. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.01.09> [in Ukrainian]

Надійшла до редакції / Received: 16.10.2024
Рекомендовано до друку / Accepted: 05.12.2024

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.02.01>

© **Li Haijuan**

Applicant of the third (educational-scientific) level of higher education, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University Kharkiv, Ukraine

China

email: li.khuitsziuan@hnpu.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0004-3783-1673>

© **Nataliia Ponomarova**

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Physics and Mathematics, Professor of the Department of Informatics, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Kharkiv, Ukraine

email: ponomna@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0172-8007>

MUSIC INTERNET RESOURCES IN THE TRAINING OF FUTURE TEACHERS: THE EXPERIENCE OF CHINA AND UKRAINE

Object. The article analyzes the peculiarities of the use of educational and informational Internet resources in the practice of higher music-pedagogical education in China and Ukraine (collections of all kinds of materials, web sites of educational institutions, centers, museums, galleries, mass media, publications, etc.; online manuals, textbooks, reference books, encyclopedias, etc.). Examples and specifics of the use of the specified types of Internet resources are given.

Methods & methodology. On the basis of the functional approach, the following types of Internet resources are distinguished, which are used in the educational process in institutions of higher musical and pedagogical education: Internet resources for educational and organizational purposes (for communication, planning, control of educational achievements, distance learning); educational and activity purposes (trainers, interactive exercises, gamified resources, virtual laboratories, interactive models, etc.), educational and instrumental purposes (for creating various types of educational materials).

The scientific novelty is that the features of Internet resources have been determined, which meet the educational goals and tasks of training future teachers and organically fit into the general structure of the educational process, supplementing traditional teaching methods. The advanced practical experience of using the entire spectrum of Internet resources in the work of institutions of higher musical and pedagogical education was analyzed.

Results. It has been proven that common trends are being monitored in China and Ukraine - the rapid expansion of the range of Internet resources with educational content for the training of future music teachers; wide participation in the educational Internet space of music and art institutions and institutions, mass media, publications, etc.; increasing the number and quality of online educational resources that provide access to online manuals, textbooks, reference books, encyclopedias, etc. for the training of future music teachers.

Conclusions. Common trends are being observed in China and Ukraine - the rapid expansion of the range of Internet resources with educational content for the training of future music teachers. There is a growing number of online educational resources that provide access to online manuals, textbooks, reference books, encyclopedias, etc. for the training of future music teachers. In China, educational and informational Internet resources of musical and pedagogical education are closely and systematically integrated with the national education system, supported at the state level. In Ukraine, the use of educational and informational Internet resources is very popular and widespread - participants in the educational process have access to a wide range of international materials, which allows for the prompt inclusion of modern approaches and methods in the educational process, but requires certain systematization and unification to improve quality and productivity.

Keywords: Internet resources, music teacher, teacher training, institutions of higher pedagogical education, China, Ukraine.